

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
21-168AR
ir darbo
ministerijai

2021 m. rugsėjo 13d., Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2022 METAIS
TAIKOMO
MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO“
PROJEKTO**

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir informuoja, kad nepritaria siūlomam nustatyti minimalios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydžiui dėl žemiau rašte nurodytų priežasčių.

1. Dėl sprendimo priėmimo procedūros

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 141 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad minimalųjį valandinį atlygį ir MMA tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė), gavusi Lietuvos Respublikos trišalės tarybos (toliau – Trišalė taryba) rekomendaciją, pateikiamą kvienais metais iki birželio 15 d. ar iki kitos Vyriausybės prašomos dienos, taip pat atsižvelgdama į ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas, Trišalė taryba 2021 m. birželio 8 d. organizavo posėdį, kuriame svarstytas klausimas dėl MMA nustatymo 2022 metams. Lygiateisės partnerystės pagrindu sudarytoje Trišalėje taryboje Vyriausybės atstovai pristatė poziciją, siūlydami laikyti šiuo metu Trišalėje taryboje sutartas formulės, pagal kurią Lietuvos banko skaičiavimu, MMA siūlomas dydis yra 703 eurai. Toks siūlymas tiek LVK, tiek daugumai Trišalės tarybos narių atrodė logiškas ir nuoseklus, leidžiantis MMA gaunančių asmenų pajamoms augti iki 503,11 eurų.

Svarbu pažymėti, kad po 2021 m. birželio 8 d. įvykusio Trišalės tarybos posėdžio ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai 2021 m. birželio 21 d. per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą (toliau – TAIS) pateikus išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą su siūlomu nustatyti 703 Eur MMA dydžiu, socialiniai partneriai nebuvo informuoti, kad bus grįžtama svarstyti klausimo dėl MMA dydžio 2022 metams nustatymo. Pastabas dėl minėto nutarimo projekto 2021 m. birželio 22 d. raštu Nr. S-226 pateikė Lietuvos pramoninkų konfederacija, kartu pridėdama Asociacijos „Investors’ Forum“, Lietuvos darbdavių konfederacijos, Lietuvos pramoninkų konfederacijos bei Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos 2021 m. birželio 10 d. raštą, tačiau pasibaigus nutarimo projekto derinimo TAIS terminui (2021 m. liepos 7 d.), nutarimo projektas svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei nebuvo teiktas. Tik paskelbus Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 1 d. positarimo protokolą Nr. 48, paaiškėjo, kad Vyriausybė nusprendė „atsižvelgiant į Trišalės

tarybos 2017 m. rugsėjo

21 d. posėdyje sutartą formulę, <...> taip pat atsižvelgiant į Finansų ministerijos 2021 m. birželio 11 d.

Lietuvos Ekonominės raidos scenarijuje paskelbtas patikslintas VDU augimo prognozės, **pritarti**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlomam 730 eurų minimaliojo darbo užmokesčio dydžiui 2022 metams. Taip pat nutarta „pavesti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai šio Vyriausybės pasitarimo sprendimo nuostatas pristatyti Trišalėje taryboje“.

Paminėtina, kad Vyriausybės koreguotas siūlymas, kuris iš esmės palankus tik vienai grupei,

suformuluotas neįvertinant ekonominės sistemos galimybių ir sudarantis nepalankias sąlygas po pandemijos atsigauantiems verslams, nes jiems ženkliai išaugs darbo vietos kaina, rodo nepagarbą

socialiniams partneriams. Tokia Vyriausybės pozicija pažeidžia tiek DK 161 straipsnio 2 dalyje įtvirtintus šalių geranoriškumo ir pagarbos teisėtiems savitarpio interesams, įsipareigojimų realaus įvykdymo principus, kurių privaloma laikytis įgyvendinant socialinę partnerystę, tiek Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuostatų, patvirtintų Trišalės tarybos 2018 m. sausio 9 d. protokolu Nr. TTP-1 (toliau – Nuostatai), 3 punkte numatytus pagrindinius Trišalės tarybos veiklos principus: tarpusavio pagarbos, šalių lygiateisiškumo bei bendro sutarimo priimant sprendimus. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Trišalės tarybos veiklos principų bei Nuostatų 28 punkto nesilaikė ir pati Trišalės tarybos pirmininkė (Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė Dalia Jakutavičė), kai š. m. rugsėjo 3 d. buvo organizuojamas Trišalės tarybos neeilinis posėdis pakartotinai svarstyti MMA dydį 2022 metams. Tarybos pirmininkė, vadovaudamasi minėtu Nuostatų 28 punktu, esant atvejui, kai dėl svarbių priežasčių negali dalyvauti posėdyje, vietoj savęs privalėjo deleguoti kitą savo šalies atstovą, suteikdama jam atitinkamus įgaliojimus ir informuodama apie tai Trišalę tarybą. Tarybos pirmininkė, kaip numatyta Nuostatuose Trišalės tarybos neinformavo, tik įgaliojo neeiliniam posėdžiui pirmininkauti Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkę Ingą Ruginiene.

Apibendrinant pažymime, kad Vyriausybės atstovams pristačius vienašalį ir Trišalėje taryboje neišdiskutuotą siūlymą, buvo ignoruotas socialinis dialogas, kuris kaip tik turėtų būti svarbi ir efektyvi

priemonė sprendžiant socialinius visuomenės ginčus, padėti mažinti įtampą tarp atskirų visuomenės

sluoksnių, o Vyriausybei sudaryti sąlygas išklaudyti suinteresuotų darbo rinkos dalyvių pozicijas ir rasti visiems priimtinausią sprendimą su mažiausiomis neigiamų pasekmių atsiradimo galimybėmis.

2. Dėl MMA dydžio skaičiavimo ir ekonominių prognozių

Nutarimo projekto teikime nurodyta, kad Finansų ministerijai 2021 m. birželio 11 d. paskelbus patikslintą Lietuvos ekonomikos raidos scenarijų ir atlikus skaičiavimus pagal Lietuvos banko

metodiką gaunamas MMA dydis yra 730 eurų, kai anksčiau skaičiuojant pagal tą pačią metodiką, bet

vadovaujantis vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) augimo 2021 m ir 2022 m. prognozėmis,

numatytomis Finansų ministerijos 2021 m. kovo 19 d. Lietuvos ekonomikos raidos scenarijuje, gautas

MMA dydis buvo tik

703 eurai.

Pažymime, kad Finansų ministerijos 2021 m. birželio mėn. prognozių rodikliai geresni, lyginant su 2021 m. kovo mėn. prognozių rodikliais. Prognozuojamas VDU pokytis 2021 m.

skiriasi 2,7 proc. dydžiu, numatant VDU augimą, o 2022 m. VDU augimo pokytis skiriasi 0,7 procentiniu dydžiu. Palyginimui panagrinėjome Lietuvos banko 2021 m. kovo ir birželio mėn. paskelbtas makroekonomines prognozes. Pastebime, kad Lietuvos banko prognozės dėl VDU augimo 2021 m. ir 2022 metais yra optimistiškesnės, nei Finansų ministerijos, bet prognozuojamo pokyčio procentinis dydis tarp skelbiamų 2021 kovo mėn. ir 2021 m. birželio mėn. duomenų yra mažesnis. Duomenys pateikti lentelėje žemiau:

	2021 m. kovo mėn. prognozės			2021 m. birželio mėn. prognozės			2021 m. kovo ir birželio mėn. prognozių skirtumas	
	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2021 m. (pokytis)	2022 m. (pokytis)
Finansų ministerijos prognozuojamas VDU pokytis proc.	9,6	5,2	4,5	10,2	7,9	5,2	2,7	0,7
Lietuvos banko prognozuojamas VDU pokytis, proc.	10,2	6,3	5,5	10,2	7,0	5,9	0,7	0,4

Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekto teikime ne paaiškina ma, kodėl šikart s kai čiuoja nt MMA dydį buvo taikytas ne tas pats 2020 m. VDU dydis, nors jo reikšmė pasikeisti negalėjo (2020 m. jau praėjo ir tiems metams VDU suskaičiuotas). 2021 m. birželio mėn. teiktame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projekte siūlomas MMA dydis buvo apskaičiuotas imant planuojamą ir Lietuvos banko prognozuojamą 2022 m. šalies ūkio vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį be priedų ir premijų – 1462 Eur, kuris buvo gautas iš 2020 m. VDU (142 1,2 Eur) atskaitant 6,4 proc. dalį, kurią sudaro priedai ir priemokos (1329,9 Eur), ir pagal tuometines Finansų ministerijos VDU augimo prognozes (prognozuojamas VDU augimas 2021 m. ir 2022 m. – 5,2 ir 4,5 proc.) atliktas projekcijas 2022 metams ($1329,9 \cdot (1+0,052) \cdot (1+0,045)$), gautas rezultatas buvo padaugintas iš to procento, kuris atitinka ketvirtadalio didžiausią VDU ir MMA santykį turinčių ES valstybių narių vidurkį, t. y. 48,1 proc. ($1462 \cdot 0,481 = 703$ Eur). Pažymėtina, kad šikart siūlomas MMA dydis apskaičiuotas imant kitokį 2020 VDU dydį, t. y. 1428,6 Eur. Tuo atveju, jei būtų taikytas anksčiau naudotas 2020 m. VDU dydis, ir atsižvelgiama į Finansų ministerijos š. m. birželio mėn. patikslintas prognozes, LVK paskaičiavimu MMA dydis būtų ne 730 Eur, o 726,11 Eur.

Pažymime, kad Finansų ministerija 2021 m. rugsėjo 10 d. paskelbė vėl patikslintą Lietuvos ekonominės raidos scenarijų 2021-2024 metams. Šiuos duomenis palyginome su Tarptautinio valiutos fondo (toliau –TVF) 2021 m. rugsėjo 1 d. paskelbtais duomenimis <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2021/08/30/Republic-of-Lithuania-2021-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-Statement-464874> :

	Finansų ministerijos prognozės rugsėjo mėn.		Tarptautinio valiutos fondo prognozės rugsėjo mėn.	
	2021 m.	2022 m.	2021 m.	2022 m.

VDU pokytis, proc.	9	8	7,4	6,9
-----------------------	---	---	-----	-----

Pastebime, kad Finansų ministerija prognozuoja spartesnį VDU pokytį nei TVF. Jei skaičiuotume pagal Nutarimo projekto teikime aprašytą formulę, MMA dydis, atsižvelgiant į Finansų ministerijos š. m. rugsėjo mėn. prognozes būtų 757,17 Eur, o pagal TVF prognozes – 738,45 Eur.

Svarbu paminėti, kad jei būtų vadovaujamasi Finansų ministerijos patikslintomis š. m. rugsėjo mėn. prognozėmis ir nustatytas siūlomas MMA dydis, t. y. 730 Eur, santykis tarp MMA ir VDU nebesiektų 48,1 proc., kas buvo viešai skelbiama 2021 m. rugsėjo 1 d.

Iš aukščiau pateiktų duomenų galima daryti išvadą, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlomas MMA dydis yra paskaičiuotas Vyriausybės atstovams pasirinkus naudingus ekonominių prognozių rodiklius, kurie reikalingi priimant politinius ir ekonominius sprendimus, palankius darbuotojams, dirbantiems nekvalifikuotą darbą, tačiau neatsižvelgiant į visų socialinių partnerių nuomonę bei į tą faktą, kad MMA nustatymas turėjo būti depolitizuotas.

3. Dėl ver slui ten kan čio kr ūvio ir gal im yb ės padidin ti MMA ga un an čių as m en ū pajam as kitais būdais

Pažymėtina, kad MMA didinimas turėtų būti racionalus ir atsakingas, darbuotoja i re a liai turėt ū pajauti paj amų p adidėjimą i r ta i ne turėt ū ne p roporcin gai au ginti darbo vietos kainos. Manytume, kad to šiuo metu nereikia, nes atlyginimai auga itin sparčiai – nuo 2016 m. netto vidutinis darbo užmokestis didėja po 8,7–14,2 proc. per metus, o popandeminėmis krizės sąlygomis kai kuriems verslams itin sunku konkuruoti su itin sparčiai augančiais atlyginimais.

Atsitraukiant valstybės paramai, taip pat galime greitu metu susidurti su bankrotą skelbiančių įmonių skaičiaus didėjimu (Lietuvoje 2020 m. buvo itin mažai bankrotų lyginant netgi su 2019 m., kas indikuoja, kad daug įmonių išgyveno dėl valstybės paramos), į tai atsižvelgiant reiktų veikti atsargiai. Šiuo atveju, neapmokestinamojo pajamų dydžio (NPD) didinimas būtų optimalus sprendimas, nes

pasiektų tikslą – mažintų skurdą tarp mažiausiai uždirbančių. Taip būtų didinama grynų pinigų į rankas suma, bet neprisidedama prie infliacijos augimo, nes tai dar labiau skatins didinti kainas paslaugų sektoriuje.

Paminėtina, kad, vadovaujantis DK 141 straipsnio 2 dalimi MMA mokamas tik už nekvalifikuotą darbą, kuriam atlikti nekeliami jokie specialūs kvalifikacinių įgūdžių ar profesinių gebėjimų reikalavimai. Nors MMA didinimas turės poveikį viešiesiems finansams, nes dalis asmenų, gaunančių MMA, dirba ir viešajame sektoriuje, tačiau po pandemijos atsigaunantį verslą MMA didinimas palies daug reikšmingiau. MMA gaunančių asmenų skaičius privačiame sektoriuje ženkliai didesnis, kas pažymėta ir Nutarimo projekto teikime – Va l st ybinio socia l in io drau dimo fon do va l dybos pr ie Social in ės a psa u gos ir darbo minist e rij os du ome n imis, Liet u vo je 2021 m. birž e l io mė n. bu vo a pie 134 t ū kst. da rbu otojų , gaunan čių MMA ir ma žia u , bi u dže t in ė se įst a igose t okių da rbu ot oj ū bu vo a pie 20 t ū kst.

Norime atkreipti dėmesį į tai, kad tikslinga didinti ne tik MMA, bet taip pat daugiau dėmesio skirti darbo rinkos politikai. Įvertinus situaciją darbo rinkoje siūlytina kartu spręsti aktyvių darbo

rinkos priemonių klausimą ir didinti lėšas, skirtas bedarbių integracijai į darbo rinką. Skatiname kuo daugiau bedarbių suteikti kvalifikaciją, trūkstamą darbo rinkai, arba remti jų įdarbinimą.

Pažymime, kad LVK palaikė ir palaiko MMA didinimą iki 703 Eur pagal anksčiau Vyriausybės siūlytą variantą bei laikosi taisyklių, kurios buvo sutartos Trišalėje taryboje.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

LVK prezidentas

Andrius Romanovskis

Originalas nebus siunčiamas. Akvilė Razumienė, el.p.: akvile@lvk.lt, tel. +370 5 212 1111

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

Vdniaiisg.31,

+37052431067
sekretoriatas@lpk.lt
www.wipk.lt

ORIGINALAS SIUNĖTAS NEBUS

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2021-09- 17 Nr. S. 446

DEL TEISES AKTO PROJEKTO NR. 21-26861(2) DERINIMO

Atsakydami į kvietimą teikti Rvado teisės akto projektui Nr. 21-26861 (2) „Del 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ pakeitimo, Lietuvos pramonininkų konfederacija laikosi m. gegužės – birželio mėn. ratu ir Trialeje taryboje odėiu išsakytos pozicijos, kad minimalaus mėnesinio atlyginimo (toliau - MMA) nustatymo formule turėtų įtraukti darbo našumo kriterijų.

Dar kartą atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos banko paskaičiavimais MMA kitais metais galėtų augti 9,6 proc., arba 62 eurai (iki 703 eurų); Finansų ministeria prognozuoja, kad 2022 m. darbo našumas augtų tik 2,3 proc. Remiantis šiais duomenimis, patvirtinus 730 Eur MMA dydį, MMA augimas darbo našumui viršytų 3 kartus. Nepagrįstai didinamas MMA turės nepageidaujamą neigiamą pasekmę Lietuvos ekonomikos konkurencingumui, skatins kainti augimą, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu mažins visų Lietuvos gyventojų atlyginimus. Per pastaruosius dešimt metų minimali alga išaugo nuo 231 Eur iki 642 Eur, arba maždaug po 10 proc. kasmet. Darbo našumo augimas vidutiniškai siekė tik 3 proc. kasmet. Atotrūkis tarp atlyginimų augimo ir darbo našumo augimo Lietuvoje yra vienas didžiausių ES.

Svarbu pažymėti, kad nustatomas MMA dydis priklauso nuo Finansų ministerijos vidutinio darbo užmokesčio prognozių. Šis faktas leidžia reguliuoti MMA dydį pagal politinę darbotvarkę, kas sukuria prielaidas daryti sprendimus, orientuotus į trumpalaikius rezultatus, neatsižvelgiant į tokį sprendimą įtaką verslui, verslo konkurencingumui ilgajame periode. Raginame nebesiremti vidutinio darbo užmokesčio prognozėmis nustatant MMA, o santykį tarp MMA ir vidutinio darbo užmokesčio skaičiuoti pagal faktinius duomenis.

LPK atliko siulomo MMA kėlimo poveikio analizę, kuri parodė, kad netvaraus MMA kėlimo poveikį labiausiai pajaus eksportuojančios Lietuvos įmonės, kadangi jų produkcijos kainos kėlimas tiesiogiai susijęs su jų konkurencingumo mažėjimu. Taip pat svarbu paminėti, kad tik Lietuvos rinkoje veikiančios įmonės bus priverstos didinti prekių / paslaugų kainas, taigi MMA kėlimo poveikį reikmingai pajaus Lietuvos vartotojai. Finansų ministerijos atlikta ir 2021 09 15 d. Seimo

Biudeto ir finansų komiteto metu pristatyta analizė taip pat patvirtina, kad dėl MMA didinimo, 2022 m. vidutine metinė infliacija bus 0,3 proc. p. didesne nei būtų, jeigu MMA didinimas nebūtų atliekamas. Pastebėtina, kad Lietuvos statistikos departamento duomenis 2021 m. rugpjūčio mėnesį kainos buvo 5,3 proc. didesnės, lyginant su praėjusiu metų atitinkamu mėnesiu ir tai buvo didžiausia reikmė nuo 2009 m. Kyla rizika, kad MMA didinimas dar labiau destabilizuos kainų lygį.

Minėta analizė atskleidė, kad dalyje Lietuvos regionų nepagrįstas MMA didinimas turės itin skaudią pasekmę. Mtuoniose apskrityse vidutinis darbo užmokestis yra mažesnis nei Lietuvos vidurkis, todėl juose MMA didinimo našta verslui yra didesnė nei vidutiniškai Lietuvoje. Net septyniose apskrityse šiuo metu MMA ir vidutinio darbo užmokesio santykis viršija 50 proc. ribą.

Šios 50 proc. ribos socialiniai partneriai nacionaliniu lygiu sutarę neperiengti. Palyginimui, tarp ES šalių nė vienoje MMA ir vidutinio darbo užmokesčio santykis neviršija 50 proc.

Taip pat LPK pastebi, kad Lietuvoje, lyginant su kitomis ES šalimis, darbo apmokestinimas vis dar didelis. MMA kelimas gali prisidėti prie kitos problemos – eelio – gilinimo; tokiu atveju siiningai dirbantis verslas yra bauthiamas. Siulome vietoje nepagrįsto MMA didinimo svarstyti kitą alternatyvą – neapmokestinamo pajamų dydžio (toliau – NPD) kelimą. Pavyzthiui, NPD prilyginti Lietuvoje patvirtintam MMA.

LPK ragina atsižvelgti ir į tarptautinių organizacijų vertinimus bei analizes. Tarptautinio valiutos fondo 2021 m. rugsėjo mėnesį pristatytoje Lietuvos ataskaitoje nurodoma, kad pastaraisiais metais realus algų augimas viršijo darbo našumo augimą, todėl Lietuvos konkurencingumas ir augimo potencialas ateinančiu laikotarpiu gali mažėti. Šiame kontekste Lietuvai rekomenduojama toliau vykdyti struktūrines reformas bei vengti didelių minimalios algos didinimų. Primintina, kad planuojamas MMA kėlimas yra didžiausias Lietuvos istorijoje, o tai tiesiogiai prietarauja TVF rekomendacijoms Lietuvai.

Apibendrinus aukščiau rdestytą informaciją tampa akivaizdu, kad šiuo metu taikomas MMA nustatymo mechanizmas yra ydingas ir neatspindi ilgalaikį Lietuvos interesus. **Manome, kad būtina pradėti diskusijas dėl MMA nustatymo formulės, atsižvelgti Europos Komisijos svarstomus MMA nustatymo kriterijus. Suprasdami būtinybę dabar nustatyti MMA 2022 m., LPK ragina atidžiau įvertinti nepagrįstai didinamo MMA poveikį tiek Lietuvos verslui, tiek vartotojams ir didinti MMA ne daugiau kaip iki 703 Eur.**

Pagarbiai

Generalinis direktorius

Riardas Sartatavičius

E. Gygaite-Efzbergienė, eigile.gygaite@lpk.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

Į 2021-09-08 Nr. (11.10Mr-
53)STAP-498

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Susipažinome su pateiktu išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektu ir informuojame, kad pastabų dėl šio teisės akto projekto neturime.

Kartu atkreipiame dėmesį, kad minimaliajai mėnesinei algai (toliau – MMA) padidinti iki 730 eurų, įskaitant kitas išmokas, susijusias su MMA, iš valstybės biudžeto papildomai prireiks apie 31,3 mln. eurų, iš jų biudžetinių įstaigų darbininkų darbo užmokesčiui, įskaitant priemokas ir mokėjimą už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties bei viršvalandinį darbą, – 26,5 mln. eurų, kitoms išmokoms – 4,8 mln. eurų.

Aldona Mickevičienė, tel. (8 5) 239 0124, el. p. aldona.mickeviciene@finmin.lt

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 2411134, T.Vrublevskio g. 6, LT-01100 Vilnius, tel. (8-5) 261 6063, faksas (8-5) 2615366,
el.p. bendras@lsa.lt, atsisk.sąsk. LT28 7044 0600 0137 7867 AB Vilniaus bankas Vilniaus filialas, banko kodas 70440

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2021- 09- Nr. (15) –SD-

į 2021 - 09 -10 Nr. (11.10Mr-53) STAP-498

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO "DĖL 2022 METAIS TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO" PROJEKTO

Lietuvos savivaldybių asociacija susipažino su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo
"Dėl minimaliojo darbo užmokesčio" projektu ir jam pritaria.

Direktorė

R. Žakaitienė

A. Vareikytė, 2791353

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai	2021-09-22	Nr. (10.16-73)-3-4143
	Į 2021-09-08	Nr. (11.10Mr-53)STAP-498
Kopija	2021-09-09	Nr. S-2753
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai	2021-09-08	Nr. LSVVT-24

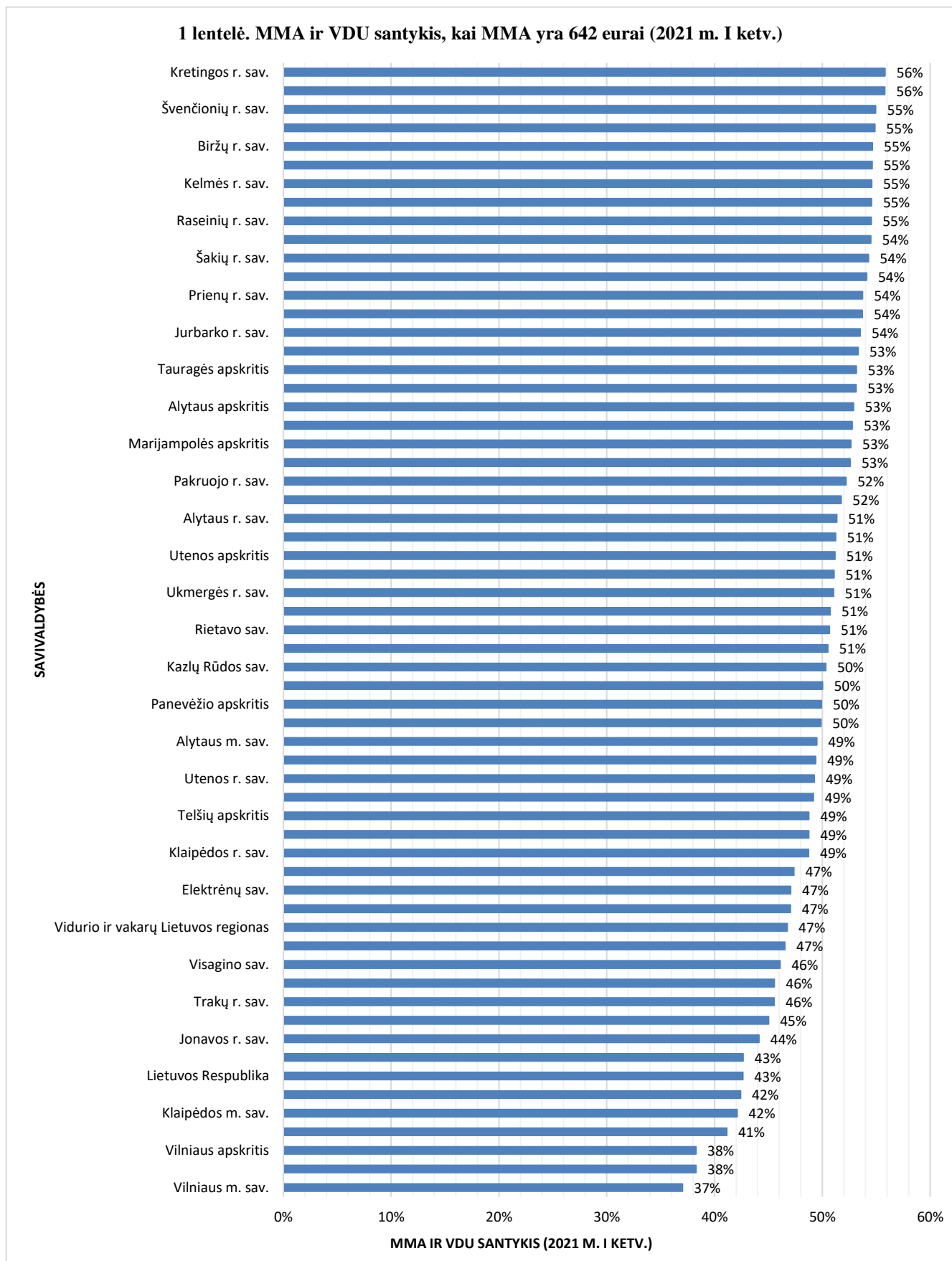
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2022 METAIS TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO“ PROJEKTO IR 2021 M. RUGSĖJO 9 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRO PIRMININKO PAVEDIMO NR. S-2753 „DĖL LIETUVOS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO TARYBOS KREIPIMOSI“

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija), vykdydama Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2021 m. rugsėjo 9 d. pavedimą Nr. S-2753 „Dėl Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos kreipimosi „Dėl minimalios mėnesinės algos didinimo iki 730 eurų“, bei atsakydama į 2021 m. rugsėjo 8 d. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos raštą Nr. (11.10Mr-53)STAP-498 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projekto“, informuoja, kad neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projekto tikslui nuo 2022 metų padidinti minimalią mėnesinę algą (toliau – MMA) ir teikia Ministerijos nuomonę.

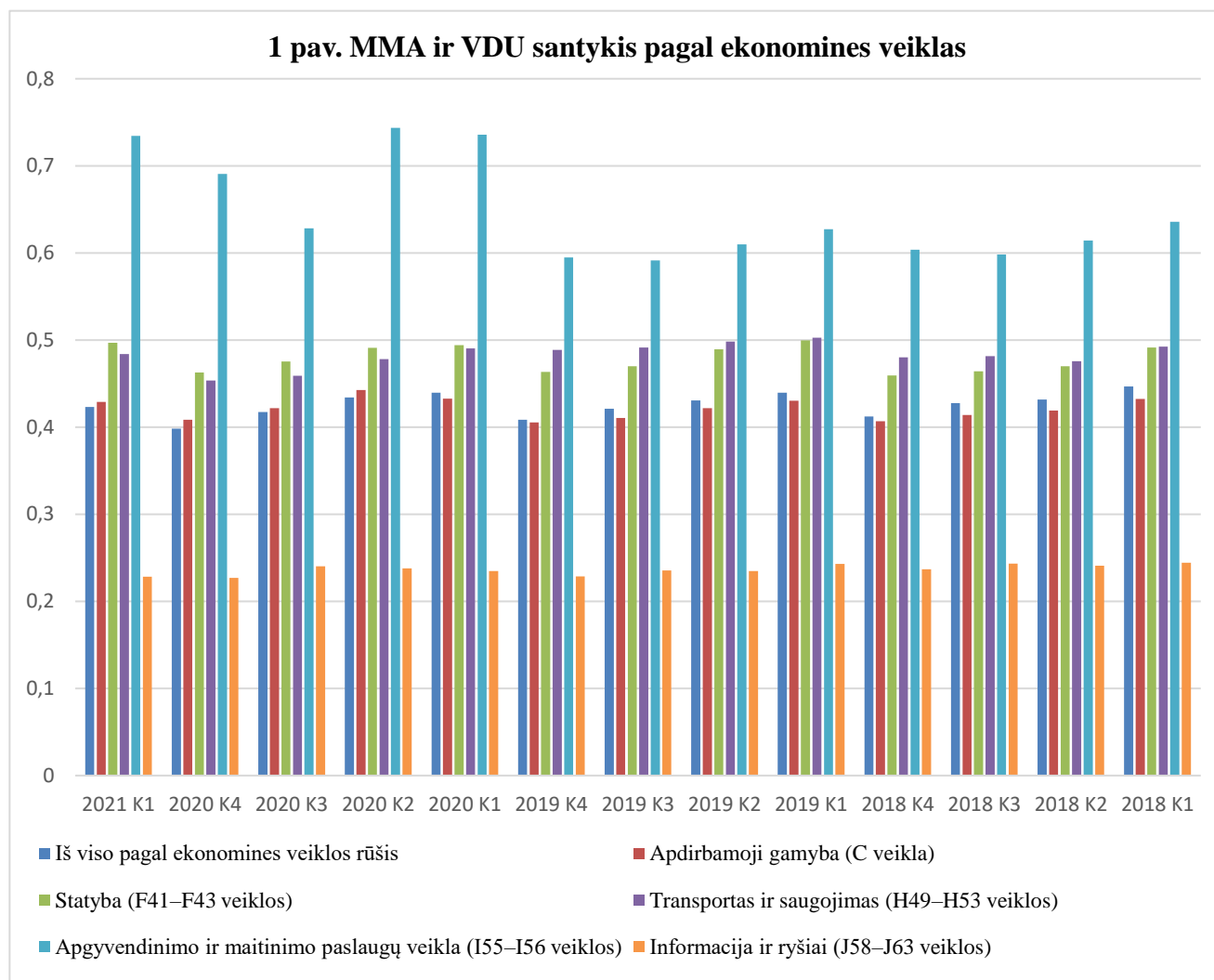
Norime pažymėti, kad spartus atlyginimų augimas ilguoju laikotarpiu tolygiai neaugant darbo našumui didina rizikas konkurencingumui, paveikdamas įmonių kainas ir pelną. Įmonės gali naudotis įvairiais prisitaikymo kanalais, kai susiduria su didėjančia MMA: mažinant darbuotojų priėmimą, mažinant su darbo užmokesčiu nesusijusias išlaidas, didinant klientams kainas, didinant darbo našumą ar tiesiog dirbant su mažesniu pelnu. Galima tikėtis, kad įmonės reaguos įvairiai. Labiausiai tikėtina, kad atviro / prekybos (angl. *tradable*) sektoriaus įmonės turi mažiau galimybių perkelti didesnes darbo sąnaudas į kainas nei įmonės, veikiančios daugiausia vidaus ekonomikoje, kur jų konkurentai patiria tą patį spaudimą darbo užmokesčio didėjimui.

Vertinant MMA ir vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) santykį savivaldybių lygmeniu, galime daryti išvadą, kad pagrindinėse šalies savivaldybėse (pvz., Vilniaus m. sav., Kauno m. sav., Klaipėdos m. sav. ir t.t.) dėl mokamų didesnių atlyginimų MMA ir VDU santykis yra mažesnis (sudaro apie 38 proc.). Tokiose savivaldybėse MMA dydžio kėlimo poveikis verslui bus mažesnis. Tačiau šis santykis yra didesnis (siekia iki 56 proc.) šalies savivaldybėse (pvz., Kretingos r. sav., Šiaulių r. sav., Švenčionių r. sav.), kuriose mokami žemesni atlyginimai (žr. 1 lentelę). Tokiu atveju, MMA dydžio

kėlimas gali turėti neigiamą poveikį verslams regionuose ir dar labiau padidinti atotrūkį nuo didesnius atlyginimus mokančių verslų pagrindinėse šalies savivaldybėse ir Lietuvos Respublikos trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdyje sutartos MMA dydžio nustatymo rekomenduojamos ribos.

Atliekant vertinimą pagal ekonomines veiklas, galime išskirti apgyvendinimo paslaugų veiklą, kur MMA ir VDU santykis svyruoja apie 60–70 proc., o informacijos ir ryšių sektoriaus MMA ir VDU santykis – apie 20–30 proc. Atkreiptinas dėmesys, kad apgyvendinimo ir maitinimo sektoriai yra vieni labiausiai nukentėjusių nuo COVID–19 pandemijos (žr. 1 pav.).

Taip pat norime atkreipti Jūsų dėmesį, kad Tarptautinio valiutos fondo ekspertų grupė, savo rekomendacijas išdėčiusi 2021 m. rugsėjo mėn. paskelbtoje ataskaitoje¹, konstatuoja, kad Lietuvoje darbo užmokesčio augimas prekybiniuose sektoriuose ilgą laiką viršija produktyvumo augimą. Taip sukelia rizika konkurencingumui, kadangi vidutinis konkurencingumas ir augimo potencialas nukentėtų, o pajamų konvergencija sustotų. Ataskaitoje rekomenduojama sustiprinti pastangas įgyvendinant struktūrinių reformų programas, vengti didelio MMA padidėjimo, sumažinti viešojo ir privataus sektoriaus darbo užmokesčio skirtumą bei sumažinti įgūdžių neatitikimą.

Kartu norime informuoti apie Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos (toliau – Taryba) 20210 m. rugsėjo 8 d. raštą Nr. SVVTS-24 „Dėl minimalios mėnesinės algos didinimo iki 730 eurų“, kuriuo Taryba, atsižvelgdama į padidėjusį Lietuvos įmonių įsiskolinimą ir sunkią smulkiojo ir vidutinio verslo situaciją

¹ 2021 ARTICLE IV CONSULTATION—PRESS RELEASE; STAFF REPORT; AND STATEMENT BY THE EXECUTIVE DIRECTOR FOR THE REPUBLIC OF LITHUANIA; <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2021/192/article-A000-en.xml>

regionuose, siūlo MMA didinimą sieti su infliacija, tai yra didinti tokiu pačiu dydžiu, kokia buvo praeitų metų (2020 m.) infliacija.

Apibendrinant, manome, kad MMA didinimas turėtų būti atliekamas įvertinant didinimo sąlygojamas rizikas, išsaugant racionalų MMA ir VDU santykį ir siejant su darbo našumo augimo tendencijomis.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Ieva Valeškaitė

Jurga Daniūnaitė-Skaisgiriene, tel. 8 706 64 783, el. p. Jurga.Daniunaite-Skaisgiriene@eimin.lt